Székesfehérvár, 1906. XIII. évfolyam, 62. szám. Szombat, május 26.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló" a vobis institudam ad cat olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „Fejérmegyei Napló" cim alatt létesitett új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak: I évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér I. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Aratási kilátások.

A magyar föld népe lázong édesanyja, a föld ellen, a mely neki ezer esztendő óta kenyeret, életet adott. A gyülölet bosszu vágyától sarkalva, sötét terveket sző az ellen a föld ellen, a melyet évszázadokon keresztül a vérével védelmezett.

A megyéből, közel és távolból riasztó hirek érkeznek Aba, Sárkeresztur, Zámoly, különösen Pákozd, Sukoró környéke valóságos lázadásban van. A délvidék, Vajta stb. környéke, szóval a Tolnamegyéhez közel eső vidékek, a honnan mint a boszorkánykonyhából árad a gonosz terveknek és gonosz cselekedeteknek egész raja — most egyelőre nem hallat magáról, de ég, forrong belülről mint a vulkán.

Abán — Sárkereszturon — a mint értesülünk — körülbelül 200 arató van munka nélkül, a kik nem kötöttek, vagy felbontották aratószerződésüket s most munkakilátás nélkül állanak. Az uradalmak siettek más vidékek népével szerződést kötni. A régi aratók azonban mélységes gyülölettel eltelve várják a jövendőt. Szörnyü fenyegetések közt emelik boszura ökleiket, gyujtogatás, véres boszu tervei kisértik lelküket.

— Oda nem teheti és nem teszi a lábát senki idegen, a hol ők századok óta kenyeret kaptak.

Pákozdon felbontották az aratási szerződést. Az uradalom nem követelte szerződésileg biztositott jogait. Csendőrszuronnyal hiába is kényszeritené a szerződötteket munkára. Az aratók [illegible]zed része sztrájba lépett. A szénakaszálást már nem végezték. Négy-öt ember nem engedett az erőszaknak. Ők becsületes emberek akarnak maradni — mondották — ha szerződtek, a szerződéshez ragaszkodni becsületbeli kötelességüknek tartják. De jött a bosszu. Gyönyörüen fejlődő szöllővesszeik voltak a szöllőkertben. *Gazdák reggelre arra virradtak, hogy ismeretlen tettesek seprővel az összes hajtásokat végtől-végig levertek.* Kegyetlenebbül, mint a 98-ki jégverés. Az egész termés reménységéből nem marad egy századrész se. A ki ilyen boszura képes, annak feketébb a lelke a züllött rablógyilkosénál. A mikor magyar ember igy tud cselekedni az Isten áldásával, annak a lelke már teljesen meg van mételyezve.

Az uradalom kaszáló- és aratógépeket hozat. Elvégzi egy két napszámos, meg a masina azt, a mi eddig századoknak adott kenyeret. *A pákozdiak viszont beigérték, hogy a gépeket össze fogják törni.*

Az intéző körök *maffiától tartanak,* hogy titkos szövetség áll fenn máris a munkások közt, a kik a nekik nem tetsző, vagyis nem szájuk ize szerint működőket elteszik láb alól. S ki lesz elég erős arra, hogy a titokban szövetkezett összeesküvők pokoli terveit átlássa, a ki a bünösök kilétét felfedezni képes?

A biztositó társaságok rettenetes kétségek közt élnek. Kilátásaik vannak arra, hogy az esetleg kenyér nélkül maradt munkások fel fogják gyujtani a majorságokat, az érett vetéseket, a learatott gabonát, vagy az asztagokat. Azon elvnél fogva, ha nekik nem termett, másnak se teremjen. A társaságok a földre kitett táblákkal figyelmeztetni akarják a munkásokat, hogy ezzel nem a kenyeret nem adó gazdákat, hanem a biztositó társaságokat kárositják meg.

Ez nem sztrájk többé, ez nem a munkások jogvédelme, nem anyagi jólétük gyarapitása, hanem a szó szoros értelmében vett anarchia, a milyen a francia forradalom Marat-jai és Robespierre-jei idejében fordult elő.

Az igazságszolgáltatás természetesen

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Nyugat felé.

(Vége.)

A templom, magyar egylet, ha az vallás alapon áll, megmenti a magyart az elzüléstől.

A jövendő nemzedék magyarsága szempontjából pedig — mondjuk ki őszintén a keserü igazságot — mindez a sok szép és nemes dolog nem ér semmit, épenséggel semmit. Az öregek, vagy a kik már felnőtt korukban jöttek ide és tulságosan vén fák arra, hogy más irányban nőljenek, azok megmaradnak magyaroknak. A legtöbbje, ha itt tölti is egész életét, sohasem tanul meg jól angolul; annyit tud, a mennyivel a gyárban, vagy a foglalkozásában megértetheti magát, egyébként az öregje magyarul beszél egymás között. Hanem a gyermekek, az egészen más. Azok, ha kicsi korukban hozták ki őket, vagy annál inkább, ha idekinn születtek, megszünnek magyarok lenni; érzésükben meg lehetnek azok, de a nyelvet jórészük már csak fogyatékosan tudja, vagy sehogy. Amerikai a ruházkodásuk, viseletük, szokásaik, mindenük, a nyelvük pedig angol. Két nagy hatalom teszi őket azzá, az amerikai public school, az iskola és a pajtásaik: az utca. Ennek a kettőnek nem tud ellentállni senki és semmi, sem magyar egylet, sem ujság, maga a család, a szülők sem. Az a pár magyar iskola alig jöhet számba; a public school-on pedig, mikor tanitás folyik benne, mindig föl van huzva a negyvennyolc csillagu zászló; büszkén lobog és jeggal, mert a mi itt nevelődik, az yankee szivvel-nyelvvel. Amerikaivá lesz benne a gyermek észrevétlenül; szüleivel még magyarul beszél, bár ott is erősen érződik már az idegen kiejtés, hanem a mint a pajtásai közé kerül, ott már angolul megy minden. A ministránsaim, magyar fiuk, valahányszor egymást figyelmeztették, mindig angolul tették azt. Kovács Pál volt az egyik, tizenkétéves fiu; hat esztendős korában hozták ki hazulról, magyarul szóltam hozzá, a felelet ez volt:

— Please speak English, because I don't well uderstand Hungarian. (Kérem, beszéljen angolul, mert nem értek jól magyarul.)

És mi lesz ezeknek a gyermekeiből? Azt még nem látjuk, mert olyan régen még nincsenek künn a magyarok Amerikában. De egészen bizonyos, hogy azok már egy szót sem fognak tudni magyarul.

— — — — — — — — — — —

Ez a valóság. A ki mást mond, vagy remél, az — lehet, hogy nagyon szép, hazafias inditóokból — de téved. A fölszivódási folyamat ellenállhatatlan. Az életerőtől duzzadó ifju óriás, az amerikai nemzet ellenállhatatlan erővel szivja föl magába az uj és uj tömegeket, a melyeket a nagy kivándorló hajók nap-nap után ontanak ki partjaira. Jó részük, az igaz, visszamegy a régi hazába, ezek arra jók, hogy egy kis amerikai szellemet visznek haza a vénhedt Európába, meg egynéhány dollárt, a mi szintén elkél otthon. Főleg Olaszország az, a mely ilyen módon él Amerikából. Hanem a nagyobbik része mégis csak itt marad és ez beolvad a második, legkésőbben a harmadik nemzedékbe. Hely van még itt bőven; attól nem kell tartani, hogy egyhamar szűk lesz az ország. Mikor egy héttel később a szélső nyugaton, Montana és Idaho államokban száz kilométert mentem a yellowstonei park felé kocsin, az egész nagy területen találkoztam 5, azaz öt emberrel nem számitva a vendéglőket. Ha baj van egyes helyeken, az jórészt azért van, mert kevesen szánják reá magukat, hogy eljöjjenek ide a Nyugatra, mind a keleti államokban szeretnének megtelepedni. De idővel be fog népesedni a Nyugat is, van még helye az Unionak bőven, a hová — bár tán kemény, uttörő, emberemésztő munkára — elhelyezze a sok uj embert. Ámde a mint elhelyezi, azonképen be is olvasztja őket; nem bir itt megállni a lábán sem magyar, sem szláv, sem német. Legtovább tartja még magát ez az utóbbi. Négyezer német iskola vivja kétségbeesett küzdelmét a beolvadás ellen. És az eredmény? Az, hogy átlag egy nemzedékkel él tovább a a német nyelv, mint a többi, azután meghal az is. A magyar meg még előbb.

Szomoru igazság ez, ha az egyes érdekelt nemzetek szempontjából itéljük meg, de nagy kérdés, ez-e a helyes szempont, melyből a dolgot meg kell itélnünk? Ne én feleljek erre, megfelelt reá másnap hivatottab ember, St. Paul lánglelkü érseke, John Ireland.

Bucsuzni mentem hozzá, kinek híveihez három napon át szóltam. Imponálóan szép, magas, erőteljes ősz ember fogadott azzal a szeretetreméltó egyszerüséggel, a mi az amerikai főpapot jellemzi. Beszédbe eredtünk, háromnegyed óra hosszat tartott a beszédünk egymással. A világműveltséggel biró hetvenéves ember, a ki most is egy ifjunak munkabirásával dolgozik és hazája lakosainak vallásküllönbség nélkül tisztelete tárgya, egy népvezér, egy próféta lelkesedésével szólott hozzám:

— Ön engem az imént irnek nevezett. Ne nevezzen irnek. Az őseim bizonyára azok voltak, a nevem is az, de én még sem tartom magam többé annak. Itt nincs ir és nincsen angol, nincs német, sem magyar — mi valamennyien amerikaiak vagyunk! Egy uj világ, egy friss nemzet

Mai lapunk 6 oldal.

00000299

utba van, a szomoru ügy aktái a törvényszék előtt vannak immár. De hogy sikerül-e földeriteni az ismeretlen tetteseket s elérheti-e a megérdemlett büntetés őket ugy, hogy követőik ne akadjanak — nagy kérdés, a jövő titka. Mert itt nem egy-két ember titkos szövetségéről van szó, hanem egy hosszu időn keresztül következetes gonoszsággal szervezett szövetkezetről, a melynek legfőbb ereje az összetartásban van s a mely egy szebb jövőnek, az *uradalmak felosztásának vak reményével mérgezte meg a szerencsétlen nép lelkét.*

— Csak összetartásra és kitartásra van szükség s rövid idő mulva gazdagság, hatalom és sok föld leszen a jutalom. Igy verte ezt a fejükbe Csizmadia elvtárs.

Mert meg kell jegyeznünk, hogy mindezt a gyúanyagot, mindezt a gyilkoló mérget néhány lelketlen szocialista agitátor hintette el a nép szivében. Különösen a Csizmadia Sándor szerkesztése alatt álló „*Világszabadság*" cimü nemzetközi, szociáldemokrata ujság jár elöl az izgatásban és sikerült is neki úgy megmételyezni a gyenge lelkeket, hogy vér nélkül szinte lehetetlen lesz a nyarat átélni. A Világszabadságnak minden gazda, a kinek pénze, földje, vagyona van: gazember, lelketlen zsaroló, kiszipolyozója, tönkretevő piócája a föld népének. Olyan mint a tatár zsarnok, a ki korbácsal vágatja véresre a pariákat Mert a munkás mind pária, kiszipolyozott semmiség, a kinek se joga, se becsülete nincs, csak elvesztett, de megszerzendő igazsága, ha százaknak s ezreknek piros vérébe kerül is. Igy beszél hosszu hónapokon keresztül a Világszabadság

A mi népünk pedig nem az a logikailag képzett, principiumok szerint élő, művelt elem. Nem hasonlithatjuk a külföld sokat olvasott munkásaihoz A mi népünk inkább érez, mint gondolkozik, több benne a szenvedély mint a tudás s mikor az irott betüből látja, hogy vele mily égbekiáltó igazságtalanságot követtek el, s hogy mihez lenne jussa, — akkor Dózsa György népének fanatikus szenvedélyevel áll a sötét eszme szolgálatába, mert biztosnak érzi magát abban a gondolatban, hogy az ő igazságának napfényre kell derülnie, ha vér árán is, ha holttesteken keresztül is. Igy mondta ezt Kristóffy, a nép igaz barátja és Csizmadia, az egyetlen önzetlen elvtárs.

Kristófi és bandája lelke a következményeken.

A zárdai Mária-kongregáció ünnepélye.

Szerény, de nagyon kedves és bensőséggel teljes ünnepélyt rendezett áldozócsütörtökön délután a Ferenc József nőnevelőintézet Mária-kongregációja az intézet nagytermében, melyet, élén dr. Prohászka Ottokár megyéspüspökkel, a termet zsufolásig megtöltő elökelő közönség hallgatott végig.

Szebbnél-szebb énekek, zeneszámok és szavalatok váltakoztak e müsor folyamán s mig az énekek közül az elsőt, addig a szavalatok közul az utolsót találtuk legsikerültebbnek, melyet *Kolb Emilia kisasszony* adott elő nemes egyszerüséggel és sok érzéssel. Az ünnepélyt a püspök fejezte be ideális szép intelmével, melyet a Máriát ünneplő kedves leánysereghez intézett.

•

Nem szándékunk az ünnepélyről részletesen referálni. Bennünket ilyen alkalommal nem az egyes szereplők sikere érdekel. Mi abban a *szellemben* gyonyörködtünk, bennünket az a *hangulat* töltött el sok örömmel, mely ezt az ünnepélyt elejétől végig áthatotta. Örültünk neki, hogy a vezetőség alkalmat adott egy rövid órára bepillantanunk ebbe a „hortus conclususba", városunk fiatal leánykáinak ebbe a kedves kertjébe, hol odaadó gondozás mellett a legideálisabb női erények szépséges virágai fakadnak és fejlődnek.

Mi ezt a zárdai kongregációt városunk nemcsak legkedvesebb, de egyik legfontosabb katholikus intézményének is tartjuk. Ettől várjuk annak a szellemnek a megteremtését, melynek hiányát annyira érezzük. Dacára jó szellemü iskoláinknak, kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy intelligens katholikus hölgyeink egy része nincs telitve azzal a buzgósággal, szent vallásának azzal a szeretetével, *azzal az öntudatos katholikus szellemmel*, mely hivatva volna mindig és mindenütt érvényesülni; melynek az iskola elhagyása után sem volna szabad csökkenie, az élet vásári zajában eltünnie ugy, mint azt sok helyütt eddig látjuk, hogy a szintelen, közönbös, sokszor vallástalan környezet, a léha, sőt nem egyszer frivol olvasmányok, a felnőtteknek csipős gunyja pár év alatt észrevétlenül leköszörülik szép zománcát annak az ideális fiatal léleknek, mely aztán egy-egy *kinálkozó* vegyes házasság kedvéért minden lelkiismeret furdalás nélkül liquidálja azokat a drága kineseket, melyeket gyermekkorában féltékeny gonddal, kedves odaadással gyüjtögetett.

Örömmel látjuk, hogy a zárdai kongregáció egy kedves virág füzérrel köti össze női ifjuságunknál az iskolát az élettel. Ahol a legszebb, de egyuttal legveszedelmesebb évek élete felett a Boldogságos Szüz jóságos anyai szeme őrködik, ahol lábbal tapossák a „kigyó méregfogát", elzárják, mint hiu ékességet a „hideg gyöngyöt", de mindennél többre becsülik az erényekkel illatos „gyöngyvirágot", onnan mi sokat, igen sokat varunk. Bizton reméljük, hogy a hófehér alabastrom edénynek drága illata, mely a Szent Szüz szobrának tövéből fakad, pár év mulva szerte árad ebben a városban mindnyájunk gyönyörüségére.

Mária leányai: előre! **X.**

---

ez, a mely még folyton nőt és szivesen vesz magába friss erőt. A nemzet hatalmas vérkeringése erőt juttat legifjabb tagjának is, de azt kivánja tőle, hogy legyen az a tag őszintén az öve. Önök odaát monarchiákban élnek, mi köztársaság vagyunk és ez nekünk igy a legjobb. Egyházam ennek a szabad nemzetnek köztársaságában teljes szabadságát találja föl és mi katholikusok legyünk hű és hálás fiai ennek a nemzetnek! A mi nemzeti sajátságot és adományt hoztunk magunkkal a régi hazából, ha jó: tartsuk meg és olvasszuk bele uj nemzetünk testébe; nem kell azt félteni, hogy sokféle lesz. Hiszen annyi fajból alakult ki és ime, milyen egyseges! Az önök faja, az egy kitünő faj. Jól ismerem a magyarokat az európai utjaimból. Ha idejönnek mihozzánk és amerikai polgárokká akarnak lenni, szivesen fogadjuk őket; legyenek egészen a mi vérünkké, a nyereség-számlára fogjuk irni őket; Egy nagy, szabad munkás nemzet ügyét és azzal együtt egész emberiségét segitik előbbrevinni velünk együtt.

— A többire pedig, a mit kérdezett, most nem felelek. Elbeszéli, kiirja otthon és akadnak emberek, a kik mondanák: lám, a vén heretikus. Elég kigyót-békát kiáltottak már reám, öreg ember vagyok, elég volt. Hanem a mit tudni akar, megtalálja a könyveimben, odaadom önnek. Mire hazaér, az asztalán fogja találni. Cserébe küldjön nekem ide egy magyar kispapot, azt majd megneveljük magunknak és hasznos munkát fog végezni itt. Most pedig: Good bye, a viszontlátásra!

— A viszontlátásra, Archbishop! — feleltem én is és ennek az öreg embernek tiszteletettel tudtam megcsókolni a kezét. Egyházának és nemzetének lánglelkü apostola beszélt belőle; lelke mélyéből fakadt minden szava.

Levél egy leánynak.

Nehéz akácillat ömlik be szobámba a nyitott ablakon keresztül. A kertben a fülemile csattog bánatos melódiát, az égen sárgafényü apró csillagok reszketnek a tejut csillogó lehérségén és én e poétikus keret közepett az irósztalomnál ülök. Az óra félkettőt mutat éjfél után. A fejem a pezsgőgőztől mámoros s kóválygó fantaziammal sietek magának irni istenhozzádot!

Sokat akarok magának irni, ami hirtelenében eszembe jut, de érzem, hogy nem leszek képes mindazt feljegyezni, ami képzeletemet tüzeli.

Csupa hangulat vagyok. Egyik barátom legénybucsuztatójan voltam, aki most már boldog lesz. Ott magára gondoltam és ugy elfogott valami különös érzes, mikor a vőlegénynek örömtől sugárzó arcát néztem, hogy haza kellett jönnöm.

Most itthon vagyok és magának irok.

De hát miért is irok én magának?

Azt már én is szeretném tudni. Csak irok. Irnék akkor is, ha tudnám, hogy el sem is olvassa.

Előbb azonban megnézem az arcképét. Itt van az is előttem. Pedig akár rá se néznék. Álmos kék szemei, selymes barna haja és gömbölyü vonalakban hajló babaarcra oda vannak rajzolva szivemhártyájára jobban, mint a fotografus érzékeny lemezen.

Másutt akarom látni, mikor csak a szivembe kellene belepillantani.

Ma nézem meg az arcképét utoljára. Holnap már nem lehet, mert amint ezt a levelet befejeztem, elégetem. Addig azonban rám mosolyoghat az irósztal tetejéről. Teheti bátran, mert, először nem látja meg senki, másodszor pedig maga sem tudja, hogy kire pazarolja most mosolyát. Az arcképek csak néznek, de nem látnak!

Most már merek magával igy beszélni, mikor ugy sem beszélhetek többé!

Azt is megirhatom, hogy szeretem. Ugy is tudja. Sokszor le akartam magam erről beszélni. Hiába. Az ember önmagának szolgál a legrosszabb tanácsokkal.

Valamikor ugy sem lett volna bátorságom ezt kimondani, avagy leirni, mert feltem magamtól, de most vakmerővé tesz a távolság, ami közibénk furakodott.

Igen, én szeretem magát! Hogy miért szeretem? En Istenem! — ezt érezni kell és szavakkal kifejezni nem lehet. És én ugy érzem, hogy magát nagyon, de nagyon szeretem!

Nem akar ez frázis lenni, hisz imád engem. En a lelkem aranyszálaiból, idealizmusom szivéből beszélek, mig maga a megtestesült próza.

De elhiheti nekem, hogy azok, akik olyan szemüvegen keresztül nézik a világot, mint maga, tökéletesen sohasem lehetnek boldogok.

Pedig maga az akar lenni. Legyen is boldog. Szivemből kivánom. Puszta kivánságnál egyebet azért a sok szellemi élvezetért, melyben részesitett, egyenlőre nem nyujthatok.

Férjhez fog menni. Meg is érdemli, hogy asszony legyen. Addig azonban sokat fogok magára gondolni.

A nőnek sorsa a férfi, mint ahogyan megforditva is áll ez az axióma! Magának most már mindegy, akárki is lesz az. De jól meggondolja, hogy kihez köti a sorsát.

Tanács akar ez lenni! Jogom van hozzá. A férfinak mindig joga van ahhoz a nőhöz, akit egy parányit szeretett, még ha az sohasem is vonzódott volna hozzá.

00000300

Tömörülés.

Egy életrevaló eszme.

Alig van város, a melyben a széthuzás, az oldott kéve gondolata többször jutna eszünkbe, mint épen Fehérvárott. Tapasztalt és jóakaratu emberek keseredve mondják, hogy nálunk 5—10 embert egy eszme, egy érdek megvalositására szinte művészet összetartani.

Nem is csoda aztán, hogy midőn városunk Széchenyi Viktor grófban uj főispánt nyert, mindenki szive felmelegedett, mikor a szympatikus, agilis vezért eszmékkel, nagyra törő tervekkel megrakodva közénk lépni látta. Örvendve fogadtuk mindannyian, hiszen erőink szétforgácsolódásának talán épen az az egyik legfőbb oka, hogy nem volt eddig vezérünk, a kinek szympatikus volta, energiája a szétforgácsolt erőket együvé tömöriteni képes lett volna. Most már ez is meg van.

Az uj főispán agyából szökkent ki az egyesités eszméje. S mivel gondolkozott azon, hogy szétforgácsolódtunk, logikája megtalálta az egyik főokot is, a mely az egyesülés utjában áll. Hol egyesüljön Székesfehérvár és Fejérmegye társadalmának egésze? Nincs sehol oly helyiség, a melyben kényelmesen, otthonosan, igényeinek megfelelően érezhetné magát. Megy kiki a maga szükebb körü társaságába, a hol kevés ember talán kellemesen érezheti magát.

Egy nagy, uri kaszinó eszméjét vetette fel Széchenyi Viktor gróf főispán. Olyan kaszinóét, a mely egyesitené magában egész Fejérmegye uri publikumát. A vidékieket épen ugy mint a városiakat. Otthont találna benne mindenki s tudná, hogy az a hely gyülö- és gyüjtő helye városunk és megyénk intelligenciájának, a hol nemcsak szórakoznak, hanem a mindnyájukat közösen érdeklő közös eszméket megbeszélhetik, irányt szabhatnak a jövendő tevékenységének s egyesithetik erejüket a tornyosuló akadályok legyőzésére.

Együtt járna ezzel természetesen az is, hogy sokféle egyesület, a mely eddig szétforgácsolta az egyéneket, megszünnék s helyettük támadna az uj kaszinó, a mely nemcsak pótolná a régieket, hanem kényelem és előnyök tekintetében valamennyit felül is multa.

Ma az eszme még mint eszme, mint terv lebeg csak szemeink előtt. Akadályok elháritásáról, a terv valóra váltásának módozatairól egyelőre nem beszélünk. Ez a jövő munkája. Most csak olvasóink elé tárjuk magát az eszmét. Méltóztassék fölötte elmélkedni. Szivesen kinyilvánitjuk egyszersmind, hogy lapunk hasábjain örömmel adunk helyet minden olyan közleménynek, a mely az uj kaszinó létesitése ügyét tárgyalja.

UJDONSÁGOK.

— **Zichy Nándor gróf tárnokmester.** Emlitettük már, hogy a király az üresedésben levő tárnokmesteri méltóságra *Zichy* Nándor grófot fogja kinevezni. A kinevező királyi okirat ma érkezett a kabinetirodából a miniszterelnökséghez s igy a kinevezés a hivatalos lap holnapi számában már meg fog jelenni Zichy Nándor gróf ebben az állásban, mely a nádor és az országbiró állása után a legnagyobb világi méltóság volt a parlamenti kormányrendszert megelőző időkben, *Szapáry* Gyula gróf miniszterelnök utóda lesz.

— **A Szentgyörgy kórház** állapotát a napokban vizsgálta at a megye által kiküldött bizottság. Kenessey Gyula elnöklete alatt dr. Vargha Zsigmond m. főorvos, Turján József pénzügyigazgató és dj. Havranek József mint a bizottság jegyzője tüzetes vizsgálat alá vették az egész kórházat és különös megelégedésüket nyilvanitották a fölött a példás rend, tisztaság és okszerü kezelés felett, a melyet a Szent Keresztről nevezett apácák munkakörük átvétele óta tanusitanak. A megelégedés — ugy halljuk — általános s a kórházat vezető orvosi kar szintén a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik az uj ápolók munkájáról. Őszintén örülünk a kedves hirnek.

— **Névváltoztatások.** Dr. Knittelhoffer Károly ügyvéd, helybeli lakos, vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Kisteleki"-re; kiskoru Steinnnger Andor, László, Nándor helybeli illetőségü székesfehérvári lakosok vezetéknevüket „Solti"-ra változtatták belügyminiszteri engedéllyel.

— **Elismerés Frycsaj karmesternek.** A honvédelmi miniszter elismerését fejezte ki Frycsaj Richardnak, a helybeli honvédzenekar kiváló karnagyának, a zenekar kiképzése körül tanusitott buzgó működéseért. Az erről szóló okirat szövege a következő:

Dicsérő okirat.

Indittatva érzem magam, hogy Önnek a székesfehérvári V. honvédkerületi zenekar kiképzése körül több éven át tanusitott ügybuzgó és eredményteljes működéseért, a legfelsőbb szolgálat nevében

dicsérő elismerésemet

nyilvánitsam.

Budapesten, 1906. évi május hó 2-án.

L. S. *Jekelfalussy*
honvédelmi miniszter.

FRYCSAJ RICHARD
m. kir. honvédkarmester Urnak
Székesfehérvár.

Frycsaj Richard karmester méltán rászolgált a honvédelmi miniszter elismerésére. Gratulálunk!

— **A fejérmegyei gazgatiszti kör** május 24-én a már előzőleg tervbe vett és a Dréher uradalom által szivesen fogadott kivánsághoz képest, gazdasági tanulmányi kirándulást rendezett a martonvásári és szentlászlói uradalomba, mely mindenképen fényesen sikerült — A kirándulásban mintegy 56 gazdatiszt s néhány érdeklő vett részt. A martonvásári állomáson 26 diszes fogat várta a vendégeket, kik a gyönyörü és kiterjedt uraságí parkon keresztül érkeztek kirándulási céljukhoz. Legelőször is a parkrészletben levő nagyszerü fácán tenyésztő helyet, és a keltési ólat szemléltek meg, hol több mint 4000 fácántojás a türelmes tyukok melengetése alatt várta világraszületését. Tovább jutva, ugy látszik leginkább tehenészetre alapitott gazdaságban szemlélték a Magyarországban Magyaróvár után bizonyosan első helyet elfoglaló állattenyésztést, melyet Köhler Albert felügyelő és Galter Frigyes tiszttartó urak szives és a kiváló szakértelem magas szinvonalán álló gazdatisztek kalauzolása mellett gyarapithatták a gazdatisztek, ismereteiket és tapasztalataikat. A szarvasmarhák létszáma több mint 1100 eredeti és keresztezett siementhali, wunschgaui fajokból áll. Előtte való napon szállitottak Budapestre több mint 2000 liter tejet. De mit mondjunk a gyönyörü s modern istállókról, melyek ragyogtak a tisztaságtól; mit mondjunk a meglepő tejkezelési helyről, mely megragadta a szemlélőt, az eszélyesen berendezett tejtöltögetésről, annak eldugaszolásáról melynél fogva az hamisitatlanul kerül a piacra. Ezen a helyen látták el üditő villás reggelivel a vendégeket, a kik tovább jutva a juhászati pe

---

Különben maga okos leány, aki megfontolva cselekszik.

Keserüség markol a szivembe ha elgondolom, hogy maga másé lesz! Másé, kinek festett láng a szerelme szinpadi világitásban, másé, aki talán hazudja az érzeseket, mikor bársonyos ajkait megcsókolja.

Forróság szánt végig a hátamon, a nyakszirtemtől kezdve a lábujjam hegyéig, hogy összetudnám morzsolni azt az embert, aki magát feleségül fogja venni.

Pedig hiába. Meg fog történni előbb-utóbb.

Most, hogy tollam végigszánt a papiroson, felujul lelkemben a mégcsak közelmult bűvös mámora, s annál fájóbb, hogy elválunk egymastól. Véglegesen. Behunyt szemmel fogunk egymás elől futni a jövőbe és vajjon gondolt-e arra, hogy mi történnék velünk az esetben, ha mi véletlenül mégis összetalálkozunk? A földgömb nem olyan nagy, hogy el lehessen rajta tünni!

Azért mégis csak elváltunk! Mindketten akartuk ezt igy. Nekünk el kellett válnunk. Finom érzéke sugott magának valamit, amit én nem mertem megmondani. Most tehát ugy vagyunk, hogy én nagyon sokat veszitettem, de ezzel szemben áll az is, hogy maga sem nyert semmit!

Ábrándokból élek majd ezután, senki által nem sejtve, hogy az a bohó fiu mennyire megkönnyezi lelkében az összetört reményt és a felmagasztalt ideált.

Azt hitte, hogy érzéseiben megcsaltam magát és másokat is szerettem. Nem voltam rossz, csak nagyon könnyelmü.

Én csak magát szerettem s akik félreismertek tulnagynak gondolták a szivemet. Meg azt is kellett volna magának tudni, hogy ellenségeim voltak.

Most már vége! Maga másé lesz és én mégsem tudom magam beleélni abba a gondolatba, hogy örökre lemondjak magáról.

Ha elgondolom, hogy milyen különös is lesz az, mikor majd magát a férjevel látom.

De maga is látni fog valakivel. Ez a valaki pedig a feleségem lesz. Elhaladunk egymásmellett. En magára nézek és maga én reám. El fogunk pirulni. Nem a szerelem festi rózsásra arcunkat, ez már akkorra régen elviharzott felettünk, hanem valami más. Hogy mi ennek az érzésnek a neve, azt magam sem tudom, erre nem tanitották meg a poetikában. A feleségem észre fogja venni arcom pirulását. Feltekenykedni kezd és én azt mondom neki magára mutatva: Ez a nő magának jóakarója, most máshoz ment feleségül.

Elég az, hogy én is megnősülök. Eltelejtem majd magát. Legalább iparkodom ezt megtenni. Addig gyilkolom meg az emlékét is, hogy végleg kipusztul a lelkemből. Mert az eltelejtésben is müvészet rejlik és talán sokkal nagyobb, mint a szerelemben. Tudok parancsolni magamnak, ezt már tapasztalhatta. Szeretni fogom a feleségemet, mint jozan, becsületes emberhez illik. Még nem tudom, hogy ki lesz az, de magához kell neki hasonlitani és akkor ugy érzem, hogy nagyon, de nagyon fogom szeretni!

Sok örömet és boldogságot kiván magának ez a rossz gyerek. Legyen szerencsés a házasságában. Vonzódjék, ragaszkodjék a férjéhez, szeresse öt odaadón, láncolja le magához a szerelem bilincseivel, mert higyje el, hogy a legnagyobb jutalma a nőnek a földön, ha férjhez mehet és hű férjet juttatott számára a Teremtő.

Szeressen, mert ez az érzés hajtja a házasságban a legnagyobb kamatokat. A szerelem bűvös légkörében természetszerüleg minden megnövekszik, ami szép, illatos és szomoru. Enyhébb a napsugár, csillogóbb a termet és erenyesebb a hajadon, viszont gyötrőbb a szenvedés.

Az élet orsója gyorsan perdül, s a tavasz után mihamar itt van a tél.

Azonban sok rossz példa van előttünk. Az élet tele apró kellemetlenségekkel, sok tövissel van kirakva a házasság országutja, s aki egyszer azon haladni rászánja magát, el lehet rá készülve, hogy a vér néha kiserked léptei nyomán.

Mit tagadjuk hát, ilyen apró kellemetlenségek, szuró tövisek magának is bánatot fognak okozni. A férj, a gyerekek, szóval a prózai müfaj a házasságban is kezd mutatkozni. Lesz idő talán, midőn elhagyatva, elfelejtve érzi magát azoktól, akikről legjobban hitte, hogy jó szivvel vannak hozzá. Sivár az élet, önzök az emberek. Hamar felejtenek minden jót, s igy nem lesz csoda, ha emlékezetének izzó csalképein keresztül lelke visszaszáll a multba és akkor . . . akkor rátalál majd valakire, akinek maga egyszer nagyon keserü perceket okozott.

Ha tehát mindenki elfordul majd magától és azt hiszi, hogy egyedül áll a világon, hogy nincs egy résztvevő szív, mellyel bánatát megossza, gondoljon csak arra a valakire, — akiről maga már ezt nem tudja, hogy valamikor ismerte-e mert ez gondolatban mindig magával él!

Ez a valaki én leszek!

Es én kivánom, hogy sohase jussak az eszébe!

Ebben a mondásban ugyhiszem, benne van az a nagy érzés, amely az elválás után is magához köt . . .

A kezem reszketni kezd. Nehezen tudom vezetni már a tollat. Elfáradtam. Sokat akarnék még irni, de ugy hiszem megért engem ennyiből is. Valamikor, amikor még azt hittem, hogy az enyém lesz, estétől reggelig elirtam minden fá-

00000301

jineriát szemléltek, mely kiegyenlitettségében s mint kívánni valót nem hagyott hátra. Munkában látták a répa kapáló gépet, műtrágyával együttesen szóró répavető gépet, a nagyszerű répamosó s együttesen apritó gépet. Tanulságos volt szemlélni a trágya gödröket, a melyek ugyan csekély költségbe kerültek, de a célnak bizonyára hasznosnak megfelelők. Tordason a gyönyörű lovakat szemléltek, végre Martonvásárra vissza térülve Galter Frigyes tisztartó lakásánál a feldiszitett sátorban lakoma várta a vendégeket, mely alatt termeszetesen a tosztok árja megered. Szives bucsuzás után 6 óra múlával a Martonvásári állomáson váltak el a kedves házigazdáktól, magunkkal hozva édes és mindenesetre tanulságos benyomásokat.

E kirándulás melynek az idő is kedvezett valóban hasznos volt a gazdászati ismeretek és tapasztalatok bővitésére, a kinek szüksége volt reá nemcsak azt tanulhatta meg mit nem kell tenni, nem csak azt tanulhatta meg mit kell tenni, hanem megtanulhatta azt is, mit és *hogyan* kell tenni. *Egy résztvevő.*

— **Az Országos Pázmány-Egyesület** az évenkint megtartani szokott idei vándorgyűlését Székesfehérváron tartja meg junius 10-én. A gyülésre az egyesület tagjai a déli vasut reggeli gyorsvonatával utaznak Székesfehérvárra. Délelőtt háromnegyed tíz órakor a ciszterciek templomban csendes mise lesz; feltizenegykor a katholikus körben zenés matiné keretében előadásokat tartanak: Vay Péter gróf, Auer István és Nettel Antal dr. A megnyitó beszédet Kiss János dr. a záróbeszédet pedig Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspök tartja. A mámor választmányi ülés követi. Délután egy órakor közös ebéd lesz.

— **Iparfelügyelőség.** A kereskedelemügyi m. kir. minister Székesfehérvár székhellyel Székesfehérvár szab. kir. városra, valamint Fejér- és Tolna vármegyékre kiterjedő hatáskörrel külön iparfelügyelőséget szervezett.

A hivatal vezetésével Vogl Antal kerületi kir. iparfelügyelőt bizta meg, ki mellé Fanta Károly ipari segédfelügyelőt osztotta be.

A hivatal ügykörébe tartoznak az iparfelügyelet, a vasárnapi munkaszünet, a kér. betegségélyzők és a munkásoknak baleset elleni megvédéséről szóló törvényekkek végrehajtásának ellenőrzése, valamint a gőzkazánokra vonatkozó törvényes rendelkezések végrehajtása.

Az ujonan szervezett iparfelügyelőség hivatalos helyisége Hotter 1 szám I. emelet.

Felhivjuk tehát az érdekelt ipartelep és gőzkazán tulajdonosait, hogy a hivatal ügykörébe tartozó beadványaikkal, melyek eddig az idéig a budapesti, illetőleg a pécsi kerületi kir. ipartelügyelőség volt illetékes, jövőben a „székesfehervári kerületi iparfelügyelőséghez" forduljanak.

— **A lakatossegédek sztrájkja.** A helybeli lakatossegedek sztrájkja meg mindig tart. Dacára a többszöri bekeltetési tárgyalásnak, a munkások és a munkaadók hajlandók a segédek benyujtott memorandumának minden egyes pontját teljesiteni, csupán csak a munkaidő ennek nem hajlandók beleszámitani, hanem a már elozőleg olcson elvállalt munkákat kénszerednek volnának rafizetni. Ezzel szemben a munkások lehetőleg ragaszkodnak a 20% béremeléshez.

— **Esküdtszéki tárgyalások.** (Harmadik napja.) Mint már az egy egy számban emlitettük, folyó hó 23-án Papp István 45 éves segédlevelet lakos bűnügyének tárgyalása esküdtszéknek, aki március 6-án megölte Nemes Istvánné szinészt otthon lakásában, akivel [illegible] szeretői viszonyt folytatott. A tárgyalás azonban nem nyert befejezést, minthogy az esküdtek közül kettőn a tárgyalás folyamán rosszullétek. A biróság Papp István bűnügyének tárgyalását kedden, tehát ma hó 29-dikére halasztotta.

Negyedik és ötödik napja. Az esküdtszéki tárgyalások negyedik napjára Berger Béla volt kereskedő bűnügyét tárgyalta az esküdtbiróság. Ő ugyanis egy saját üzletét bírt, csakhogy [illegible] üzletet kez alatt mejere irattá és igy az üzletben, mint üzletvezető maradt. A királyügyész azzal vádolja, hogy az üzletet, melyben addig volt [illegible] ezer korona értékű áru januar 31-en felgyujtotta azért, hogy a biztositási összeget, a mely 12000 koronát tett ki, felvehesse.

A biróság a következőképen alakult meg: Elnök Tomory József, szavazatszámlálók Kecskés Izidor és Csapó Gyula, jegyzőkendel János. Közvádló Hrabovszky Aurél kir. ügyész. Védelem Nagy Ignác ügyvéd.

Kisorsoltak az esküdtszéki esküdteket Horváth Elemér, dr. Kovács János, Pap Gyula, Bárcs János, Nagy Lajos, ifj. Bán István, Fuchs Márton, Kohlmann Ágoston, Sapkás Károly, Eichinecker Ferenc, Szigl József, Bogya Ferenc, Pedeskutlek Obernyik József és Tóth József.

A vádlott az elnök kérdezősére vallotta, hogy 29 éves, [illegible] vagyon bukott kereskedő. Nős, családos. Büntetve nem volt. Berger mindenképpen igyekszik magát menteni és tagadja, hogy az üzletet ő gyujtotta volna fel.

Dacára, hogy az elnök figyelmezteti a tanúk vallomásaira, Berger mindvégig megmarad amellett, hogy ő ártatlan, azt azonban nem tartja kizártnak, hogy a tűz egy általa eldobott cigarettától, vagy szivartól keletkezett.

A vádlott kihallgatása után a biróság Winkler Vilmos városi főmérnököt, mint szakértőt hallgatta ki. Winkler véleménye szerint a tűz a többi lakásokat és azok lakóit csak az esetben veszélyezte te volna, ha azt egy egész éjjelen át észre nem veszik.

Szabó Gyula segéd és Svertecky István mindenes tanúk, akik Berger üzletében voltak alkalmazva, az esettől nitsem tudnak, csupán azt vallják, hogy a tűz napján Bergeren semmi izgatottságot nem vettek észre.

Kostyelik József tanú a tűz keletkezésétől nem tud, csak előtte gyanús volt, hogy Berger kirakata üres. Gyanuját közölte is Kiss Mihályival.

Kiss Mihály nem tud semmit. Előadja, hogy Kostyelik József mondotta neki: Fogadjunk Pocsis, hogy Bergernel 24 óra alatt történik valami. Egyebről azonban nem tudok.

Kovács Antal vallomásában előadja, hogy ő vette meg Bergertől a rovatott cikkeket 1906 januárban a beszerzési áron alul. Nem tartotta gyanusnak a dolgot, mert Berger azt mondotta, hogy rövidrut tobbe nem tart és az árukészlet százaléket neki bemutatta. A tüzeset utáni becslést csak napjaból végezte, mert hetivásár lévén, az ideje nem engedte, hogy tüzetesebben meg vizsgálja az ott levő árukészletet.

Fábián Ferenc, ki mint a rendőrség által az árak felbecsülésére felkéretett, ujolag előadta, hogy az ott levő árukészlet értéke 500 koronánál tobbet nem tett ki. Ezzel szemben a védő az árverés és a biztositási kárbecslő jegyzőkönyvéből 1001 koronát állapitott meg. A tanúk megesketve.

Simon Farkas és Novák Samu tanúk bizonytalan vallomása után a biróság a tárgyalást felfüggesztette és azt ma reggel 9 órakor ujból megkezdte.

A mai nap folyamán még több tanú lett kihallgatva, akik részint terhelőleg és csak csekély részben enyhitőleg vallottak a vádlottra. A vád és védőbeszédre délután került a sor. Lapunk zártakor az esküdtek verdiktjét még nem hozták ki.

---

ráság nélkül. Éjszaka szoktam dolgozni. Akkor nem háborgat senki. Ma már öreg lelkem van. Az pedig pihenni kivan . . .

. . . Künn már reggeledik. A fák lombozata felett piros fény vibrál, a hajnali nap gyenge sugárküllőivel beszüremkedik a lombok között s a selymes kerti gyepszőnyegre piros arany porzót hint. Az akácok teleszórják a levegőt fojtó, nehéz virágillattal . . .

. . . Megnéztem ezt a hajnali almot, meg fürdettem fejem az ákacillatban, s visszatértem az irásasztalhoz, hogy a levelet befejezhessem . . .

A mámor köze elpárolgott már az agyamról. Teljesen józan vagyok és éppen azért szeretném tudni, hogy mit is irtam én magának? Már nem emlékezem rá. Elfelejtettem. Elolvasni meg nem akarom, mert akkor azt hiszem, hogy összetépném, meg milett maga azt elolvashatna. Ugy gondolom, hogy sok ostobaságot összeirtam, melylyel magának keserüséget fogok okozni. De hát ilyen az ember, kiváltképpen ha azt az embert még ifjunak hivják. Összeir sok olyan dolgot amit maga sem hisz, de amelyről azt kivánja, hogy mások elhigyék.

Az arcképére nézek. Milyen szépen is tud maga mosolyogni. Akkor is mosolygott mikor legutoljára beszéltem magával. Mindig mosolygott. Háladatos kedélye van. Mosolyba tudja rejteni az örömét és a bánatát. Ezért nem lehet kiismerni. Hízelegtem magamnak azzal, hogy ismerem. Csalódtam. Csalódni emberek, érző emberek szoktak, s nincs olyan szav, mely még több csalódast el ne tudna viselni!

De csalódtam magában más oldalról is. Hogy miben, annak a kitalálasát már magára bizom. Ki kell találnia, mert hisz önmagát csak ismeri, s ha nem, akkor örök rejtély marad s nem érdemli meg, hogy szerelmes voltam magába!

Mikor meg azt látom, hogy az enyém, nem szeretem tovább. Az ember jellemvonások köze tartozik ez is, hogy a bánatban levő kincset nem tudja ugy megbecsülni, mint mások, akik csak bámulják a drágakövet . . .

Itt be emelem a tükörbe és magamra mosolyogtam. Ha maga itt volna most, bizonyára megkérdezné, hogy miért? Megmondom. Én a tükörben saját magamat mosolyogtam ki, hisz csak megmosolyogni való dolog, mikor az ember szerelmes lesz!

És most elbucsuzok magától! Ezentul nyugodt lehet. Nem fogok az utjába állni. Béken hagyom. Gavallér ember tudja, hogy mivel tartozik annak a nőnek, ki valaha szeretett!

E pillanatban azonban sajátságos érzés furakodik a szivembe, amely azt sejteti velem, hogy valamikor mégmegtalálkozunk, de akkor már elválaszt bennünket egy egész világ.

Azt hiszem, hogy ez a találkozás a maga esküvőjen fog megtörténni.

Gyanuvolt idő lesz, delibábos napsugarak sikáznak a levegőben. Az orgona hangja reszketve bug a templom bánatos csendjeben, s az ablaküvegeken betóro napsugárkévék szivárványkülöket vágva fognak visszaragyogni az aranyozott oszlopok szines cirádáiról.

Maga fehér selyem menyasszonyruhában fog lenni, ugy mint egykor megbeszéltük, mikor a templomba elkisértem. Hanem akkor nem fog mosolyogni, mert a társadalmi sablonos keretek megkötik. Egy menyasszonynak nem illik mosolyogni. Ráér majd az esküvő után.

Nős, maga belép a templomba és a mint a küszöbön áll, nézzen majd fel. Különben is, fel kell majd néznie, mert valaki, szivének sugalló ereje kényszeriteni fogja erre. Ott fog látni egy halványarcu ifjut, kinek szemeiben eddig ezer erőszakosan elfojtott langtenger kél életre, s fel fogja annak a halványarcu ifjunak könnyeit csillognak majd a szemeiben. Ezt azonban már nem szükséges magának észrevenni.

A romantikának itt vége lesz és életének egy uj regényfejezet kezdődik. Kezdje meg és fejezze be békességgel. Kivánom szivből.

Sok uj dolog majd magának, amiket a kős sejtelmeket szövögetett fehér leány [illegible] falai között, nekem pedig sok régi dolog fejeződik be.

Mindketten eljutottunk a határállomashoz, s amikor magának val mi kezdődik, nekem éppen akkor szünik az meg.

Asszony lesz, en pedig . . . eh — erről ne beszéljünk.

Azért a sok édes emlékért, mely a lelkem szálait még a magáéhoz köti, csak sokszoros boldogságot kivánhatok. Legyen is az.

Bucsuzom. Isten vele . . .

. . . De még egyet! Valami éppen akkor jutott eszembe, midőn aláirás helyett meg akartam csókolni a papirt, mely a maga kezeibe van.

Ez a valami pedig Kund Abigail és Baici Benő sorsa, akik olyan könnyen játszottak az élettel, a szerelemmel. Olvassa el párszor, hogy jobban megragadja az emlékét. Ki tudja, talán meg egyszer használt veheti. A szomoru történet ugy végződik, hogy:

„. . . Egyszer volt egy leány . . ."

Tóth László.

00000302

— **Tekeverseny az Otthon Körben.** A székesfehérvári és fejérmegyei tisztviselők és magánhivatalnokok Otthon Körének tekeversenye áldozócsütörtökön vette kezdetét és junius 9-én ér befejezést. A versenynek öt igen szép értékes nyereménytárgya van. A verseny befejezését a kör mulatsággal fogja megülni.

— **A fejérmegyei és székesfehérvári iparkiállítás** szervező bizottsága az előkészítés nagy munkáját a felhivás kibocsájtásával megkezdette s Székesfehérvár érdekelt iparosai már kézhez vették a felhivás kapcsán a bejelentési iveket. A vármegye iparosai és kereskedői közt községenkint osztatott ki a felhivás az alispáni hivatal közbenjöttével olykép, hogy a főszolgabirák, illetve községi elöljáróságok a saját területükön kézbesittetik a tájékozást nyujtó felhivás kapcsán a bejelentési ivet. A székesfehérvári kereskedők közt a jelzett iveket a már megállapitott csoportok vezetői osztják ki, mi közben a gyárosok is megkapják a felhivást ugy, hogy a bejelentések eszközlésére egy teljes hónap áll a kiállitók rendelkezésére. Bár a bizottság gondos figyelmet forditott arra, hogy széleskörben keltsen érdeklődést a kiállitás iránt s lehetőleg oda törekedett, hogy iparosaink és kereskedőink a szükséges bejelentési iveket megkapják: mégsem lehetetlen, hogy a jelzett iveket egyesek meg nem kapták. Épen ezért aki a kiállitás iránt érdeklődik, de ivet nem kapott, forduljon a kiállitási bizottság elnökségéhez (Jókai-u. 2. sz.), ahol Kirisits Bódog titkár nyujt felvilágositást.

Iparosaink a kiállitás iránt nagy érdeklődést mutatnak s igy remélhetőleg a kiállitás sikere nem marad el. Lényeges dolog, hogy iparosaink oly dolgokat állitsanak ki, amelyek a mindennapi élet szükségletét képezik, hogy a közönség meggyőződjék a magyar ipar termőképességéről, fejlettségéről, ami által az iparpártolási mozgalom tényleg a gyakorlati életben érvényesülne.

— **Az uj divat szerint.** Khón Kóbi bemegy egy vendéglőbe. Leveti magát egy székre, nagyot fuj és ebédet rendel.

— Parancsol, nagyságos ur? — hajlong előtte a pincér.

— Egy porcion rostélyos kérek — mondja Khón ur előkelően.

— Azonnal kérem. Vöröshagymával méltóztatik, vagy foghagymával? — kérdi utólag figyelmesen szemlélve Khón ur typikus arculatját.

— Tholipán hagymával — veti oda előkelően Khón ur. Nem tudja maga, hogy magyar világot élünk.

Jégszekrények nagy választékban kaphatók Márkus Simon özv. és fia cégnél, Jókai-utca 16.

— **Betörés a Bárány vendéglőbe.** Vakmerő betörő járt tegnap éjjel a Fehér Bárány vendéglőben. Az illető, aki ugylátszik a helyi viszonyokkal ismerős, a vendéglő szomszédságában levő Hellensteiner-féle üres telekről mászott a falkeritésen keresztül a vendéglő udvarába. A korcsmaszoba ablakának benyomása után előbb az ivóba majd pedig a söntésbe hatolt, ahol a talált sajtból falatozott, majd két liter bort is felhörpintett. A betörő mindössze egy rossz ezüstórát, tizenkét zsebkendőt, két törülközőt és két pár harisnyát vitt el magával. A betörés gyanuja a vendéglő egy elbocsájtott mindenesére irányul. A nyomozás megindult, de a tettest ezideig nem sikerült kézrekeriteni.

— **A pálinka halottja.** Réti Ferenc, 72 éves, sárszentmihályi lakos valóságos rabja volt a szeszes italnak és különösen a testet-lelket ölő pálinkát szerette módfelett. A napokban is részeg állapotban baktatott hazafelé, de lábai nem birták és elfeküdt az utcán Gasparecz Mihály ottani lakos háza előtt. Gaspareczék megsajnálták a részeg öreget, bevitték udvarukba és ott az egyik szalmakazal tövében fekhelyet készitettek számára, hogy mámorát kialudja. Réti azonban többé nem ébredt fel, másnap halva találták fekhelyén. Dr. Mentler Jenő körorvos, a kit a helyszinére hivtak megállapitotta, hogy Réti Ferenc halálát a szeszes italok tulságos élvezete folytán beállott szivszélhüdés idézte elő.

— **Elfogott betörő.** Horváth Ferenc Szabadbattyányi lakos a napokban betört gróf Batthiányi Lajos Szabadbattyánhoz tartozó csapdipusztai szőllőjének egyik épületébe és onnan nagyobb mennyiségü lőport és gazdasági szereket lopott el. A dolog nem maradt titokban, mert a megejtett nyomozás folyamán Horváthot elfogták és átadták a helybeli kir. ügyészségnek. Horváth beismerte tettét.

Valami az antiszemitizmusról.

Istóczy Győző legutóbbi röpirata és Zselénszky Róbert ominózus nyilt-levele óta ujra aktuálitást nyert egy szó, amely a husosfazekak atyamesterének, Tisza Kálmánnak idejében csaknem sértést jelentett s amelyet a türelem és szintelenségben tultengő magyar már rég szivesen kitörölt volna a szótárából, ha az érdekelt fél nem gondoskodnék annak élénk emlékezetben tartásáról. Ha a zsidóság maga nem emlegetné folyton az antiszemitizmust, ha nem iparkodnék az antiszemita jelzővel mindenkit megbélyegezni, aki az uzsora, a csalás, a szociáldemokrata izgatás, a politikai kalózkodás elleni munkába beáll, ugy sokkal kevesebb lenne Magyarországon az antiszemita.

Szinte érthetetlen, mint iparkodik a zsidóság minden tisztességes mozgalmat, a keresztény magyarság minden szervezkedését az antiszemitizmus emlegetésével megbénitani és népszerütleniteni.

Az egri épitőmesterek kizárták a magukról megfeledkezett szociáldemokrata munkásokat. Mi lehet ez más, mint *antiszemitizmus?* Végre eddig is jól tudtuk, hogy a jakabok lázitották a szegény félrevezetett proletárokat, de, hogy most az országos gezéresz révén tudtunkra adták, miszerint az istentagadó, hazátlan, nemzetközi szociáldemokrácia fejlesztése egyenesen az ő ügyük, őszinte hálával adózunk a felfedezésért.

Győrött a szabadkőmivesek egy saját képükre alkotott internátust akartak, persze keresztény pénzen nyélbesütni. A katholikusság idejében öntudatra ébredvén, megvetette ezzel szemben egy kath. internátus alapjait. Ez is antiszemitizmus volt!

Évekkel ezelőtt megalakult a néppárt, hogy legyen egy part az országban, amely a szegény, elhagyatott népnek ügyéről gondoskodik. Kikiáltották, hogy tagjai aulikusok, pánszlávok és főként *antiszemiták!* Tiz év mulva ugyan minden becsületes ember előtt világos, hogy hazafiasabb, magyarab érzelmü párt a néppártnál nincs; de az antiszemitaság vádja még mindig a feje fölött lebeg.

Kath. körök, legényegyesületek, ker. szociális munkásszervezetek alakulnak mindenfelé s a zsidóság irtózatos erőfeszitéssel dolgozik ellenük, mert hiszen: *antiszemiták!!*

Hitel-, gabonaraktár-, tej-, fogyasztási-szövetkezeteket alakitani: *nyilt antiszemitizmus!* **Hát csakugyan nem lehet antiszemitizmus nélkül becsületet lehelni ebbe a romlott társadalomba?**

Talán kiváncsian kérdik olvasóink: miért irjuk mi mindezt most minden látszólagos ok nélkül.

Megmondjuk.

Pár héttel ezelőtt egy uj keresztény egyesület keletkezett városunkban. A *Székesfehérvári Keresztény Kereskedelmi Alkalmazottak Köre* Még csak utban volt az uj egylet, már is megindult ellene az aknamunka. Régi, lomtárba való rozsdás fegyverek jöttek ujra használatba. „Uj antiszemita szervezkedés készül", „fel akarják ismét dulni a társadalmi békét", „a kereskedő ifjakba is az antiszemitizmus mérgét akarják belecsepegtetni." Ilyen és ezekhez hasonló, rég erejüket, hatásukat vesztett szállóigék röpködtek a levegőben. Itt-ott mutatkozott is a hatás. Tisztelettel kalapot emelve a nagy többség előtt, megmondjuk, hogy akadt néhány keresztény kereskedő, ki elüljárt alkalmazottainak megfélemlitésében. Persze eredménytelenül. A kilátásba helyezett pressziók és erőszak csak növelte a tömörülés vágyát az öntudatos ifjuságban.

A nem keresztény főnökök egyenesen elbocsátást helyeztek kilátásba alkalmazottaik részére, ha az uj alakulásban részt venni merészelnek.

A „kollegiális" szeretet is szépen megnyilatkozott. Minden intelligenciát nélkülöző névtelen alakok lebuj-stilusban szerkesztett levelekben dobáltak sárt az alakuló egyesületre. Tudomásunk van arról, hogy akadt olyan alak is — nevét egyelőre (meg nem érdemlett kiméletből) elhallgatjuk — ki az uj egyesület élére állott, közbecsülésben álló uriembert egyenesen kérdőre vonta, hogy hogyan merte a beléhelyezett bizalmat vissza nem utasitani.

Egyik ostoba stiklit a másik után követték el, hogy a medrében ellenállhatlanul előre törtető mozgalom árját visszafelé forditsák, hogy az antiszemitizmusnak ma már csak gyengéket megriasztó bélyeget reásüssék.

Mindhiába!

Az uj egyesület megalakult a városunkban a ma már méltán nagy tekintélynek örvendő katholikus kör nem annyira anyagi, mint inkább erkölcsi támogatásával és kilátásba helyezett jóindulatával.

Hála Istennek, a zaj ma már lassanként elcsitul. A keresztény kereskedők között — diczéretükre legyen mondva — ma már alig van egy is, ki nem rokonszenvez az uj egyesülettel.

Igaz ugyan, hogy még mindig akad néhány nemkeresztény főnök, kinek nem fér fejébe, hogy alkalmazottja odamenjen, ahova neki tetszik s a legutóbbi társasvacsoráról formaliter *letiltotta* segédeit: de ez ne aggassza az uj, életképesnek látszó egyesület tagjait. Márciusi hó nem imponál okos embernek, mert nem tudja elhitetni, hogy ujra tél lesz; a kalapácsütés alatt csak tömörebbé lesz a vas és a hatás csak erőssebbé teszi az ellenhatást.

Azért felesleges az ösztöke ellen ágaskodni, rugdalózni. Szerintünk azt az uj egyesületet csak egy dolog teheti tönkre: ha tagjaiban hiányozni fog a kellő öntudat és erő. S ez esetben, mint életképtelen csecsemő ám dobassék le a Taygetus sziklájáról.

De mi ezt nem hisszük. Mi tudjuk, hogy ez az egyesület a keresztény felebaráti szeretet égisze alatt, a szükség kényszeritő hatása folytán jött létre. Tagjai öntudatosan, higgadtan gondolkodó intelligens fiatalemberek, kiket ludak lármája nem fog megriasztani.

A ma még békétlenkedő elemek bele fognak nyugodni a változhatlanba s a ma még ittott felbukkanó idétlen okvetetlenkedés meg fog szünni.

Mi pedig a magunk részéről igérjük, hogy a fiatal törekvő egyesület dolgait a legéberebb figyelemmel fogjuk kisérni s lesz gondunk rá, hogy az ellene a jövőben megnyilatkozó esetleges terrorizmus körmeit lenyirjuk.

Szeget-szeggel, ez lesz a jelszavunk *s rajta leszünk, hogy, ha szükség lesz rá, felhivjuk a város keresztény fogyasztó közönségének figyelmét azon kereskedőkre, kik nem átallják keresztény alkalmazottaikat legelemibb emberi jogaik gyakorlásában akadályozni.*

00000303

Anyakönyvi statisztika

1906. május hó 19-től május hó 26-ig.

I. Születés.

Született: 5 törvényes fiú, 6 leány; törvénytelen fiú. 1, leány: 0; halva született törvényes fiú: 3; leány: 0 törvénytelen fiú, 0; leány 0. — Összesen: 15.

II. Halálozás.

Elhalt: 13 fi, 7 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiu: 4, leány: 2, törvénytelen fiu: 0, leány 0; 7 éven felüli fi: 9, nő: 5. — Összesen: 20.

E szerint a születés a halálozást 5-vel mulja felül.

Elhaltak: Emhecht Gyula Károly r. k. vendéglős 38 éves Vásártér 1 szám. — Majetics György r. k. 25 éves gépész Szt. Gy. kórház. — Halász József r. k. 2. hónapos, Rácz-utca, 37 sz. — Tüke János r. k. magánzó 72 éves Szent István fürdő. — mezőmadarassi Madarassy István ev. ref. királyi táblabiró 60 éves Széchenyi-u. 9 sz. — Horváth Juliánna, r. k. 14 éves, Tobak-u. 17. sz. — Junghaus Mária r. k. 2 éves Honvéd-u. 1 sz. — Hosszu Ferenc r. k. népzenész 26 éves Szt. Gy. kórház. — Simon Irén r. k. 15 napos Basa-u. 2 sz. — özv. Farkas Dávidné, Nagy Zsuzsánna, ev. ref. 78 éves Maroshegy 26 sz. — özv. Bencsik Istvánné, Pap Erzsébet, r. k. kisbirtokosnő 80 éves Széchenyi-u. 133 sz. — özv. Ágoston Györgyné, Kalmár Erzsébet ev. ref. 75 éves Palotai-u. 75 sz. — Kujáni Lajos János r. k. 1 hónapos Széchenyi-u. 11 sz. — Német Antal r. k. önálló cipész, Szunyog-u. 2 sz. — Langmár József Ferenc r. k. 3 éves, Csonka-u. 4 sz. — Junghaus Szigfrid r. k. 5 hónapos Honvéd-u. 1 sz. — Horváth Mária ev. ref. 7 éves Tobak-u. 17 sz. — Veszprémi István r. k. czipszmadia segéd 69 éves Szt. Gy. kórház. — Koller István ev. ref. 67 éves Sz. Gy. kórház. Fodor Imre r. k. önálló czipszmadia, 33 éves Oreg-u. 12 sz.

KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES

üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Raktárt tartok mindennemü ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javitásokat** a leggyorsabban és jutányos árban készitek.

Hirtling Pál kocsigyártó,

Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

Értesités.

Van szerencsém értesiteni a n. é. közönséget, hogy néhai férjem, **Weichinger Ödön** asztalos iparos elhunytával az

asztalos-ipart, a koporsóüzlet és temetkezési-vállalat

kapcsán a törvény adta özvegyi jogon a régi helyen **Haltér 7. sz. a.** folytatom.

Midőn a n. é. közönségnek néhai férjem életében tanusitott szives jóindulatáért hálás köszönetet mondok, egyidejüleg kérem a további támogatást — figyelemmel egyrészt özvegységem sulyos terhére, másrészt ama körülményre, hogy megbizható munkásaim jóakaratával a közönség igényeinek teljes kielégitesére törekszem.

Székesfehérvár, 1906. május 22.

Tisztelettel

özv. Weichinger Ödönné

asztalos és koporsós.

Értesités!

Van szerencsám a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Budai-ut és a Gyümölcs utca sarkán a mai kor igényeinek megfelelő

füszer-, csemege-, ásványviz- és liszt-üzletet

nyitottam. Főtörekvésem leend pontos és szolid kiszolgálás. A nagyérdemű közönség szives pártfogásáért esedezem.

Kiváló tisztelettel

Mészöly Mihály.

A

szőlő peronoszporaja ellen

való védekezéshez általánosan elismert legjobb anyag a

DR. ASCHENBRANDT-féle

Bordói-por.

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á kilogramm **68 fillér**, 10 és 5 kilogrammos zsákokban **72 fillér**, valamint 2 kilogrammos dobozokban á klgr. **73 fillér.**

Használata olcsó és biztos, előállitása **gyors**, a levélhez a legjobban **tapad, a permetezöt sohasem dugitja.**

A magyar-óvári magy. kir. gazdasági akadémiai növényélettani állomása kisérletének fényes eredménye, a legkitünöbb külföldi szaktudósok véleménye, számos magyar gazda bizonyitványa bárkinek dijtalanul küldetik.

A **bordói-por** ezenkivül kitünő eredménnyel használható a **burgonyavész** ellen, **gyümölcsfák** permetezésére és **baromfiólak** fertőtlenitésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete"

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető:

Karl József és fia Székesfehérvár.

Szigethy Testvérek Székesfehérvár.

Mintegy 400 drb. gyümölcs-szállitó kosár van, eladó a javitóintézetben; **drbja 40 fillér.**

Nagyobb vételnél árengedmény.

Csak SICULIA névvel ellátott üvegek valódiak.

A Málnási „SICULIA" forrásviz

a sós savanyúvizek királya.

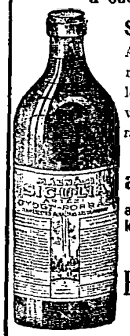

Sziklarétegen átfurt artézi forrás.

A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmai ellen Korányi, Kétly, Tauszk, Riegler tanár urak szakvéleményei

a málnási „SICULIA"-forrást

a kontinens legdusabb természetes alkalikus, sós savanyuvizének minősitik.

Magyarországi főraktár:

BRAZAY KALMAN BUDAPEST, József-körut 37.

Kapható minden gyógyszertárban, drogeria és füszerkereskedésben.

3358. 30—11.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1906. május hó 1-től.

	Budapest. indul	Székesfehérvár érkezik	Székesfehérvár indul	Nagykanizsa érkezik
Gy. v.	7·40 este	8·56 este	8·59 este	11·39 éjjel
Gy. v.	8·00 regg.	9·17 d. e.	9·20 d. e.	12·00 d. e.
Sz. v.	6·50 regg.	9·00 d. e.	9·31 d. e.	1·33 d. u.
Sz. v.	10·00 este	11·58 éjjel	12·08 éjjel	4·01 éjjel
Sz. v.	1·55 d. u.	3·53 d. u.	4·13 d. u.	8·40 este
Sz. v.	5·25 d. u.	6·45 d. u.	6·50 d. u.	10·35 este*)
				B.-sz.-György
Sz. v.	5·50 regg.	7·17 regg.	7·22 regg.	10·29 d. e**)
Sz. v.	11·25 d. e.	1·24 d. u.	1·40 d. u.	4·50 d. u
Sz. v.	5·45 este	7·40 este***)		
Sz. v.	4·15	6·05*)		

	Nagykanizsa indul	Székesfehérvár érkezik	Székesfehérvár indul	Budapest érkezik
Gy. v.	5·17 regg.	8·29 d. e.	8·35 d. e.	9·55 d. e.
Gy. v.	4·56 d. u.	7·54 este	8·04 este	9·25 este
Sz. v.	2·10 d. u.	6·09 d. u.	6·19 este	8·40 este
Sz. v.	12·40 éjjel	4·25 éjjel	4·32 éjjel	6·30 regg.
Sz. v.	9·30 d. e.	2·10 d. u.	2·55 d. u.	4.50 d. u.
Sz. v.	4·18 éjjel	7·46 regg.	7·56 regg.	9·21 d. e*)
	B. Sz. György			
Sz. v.	6·45 este	9·45 este	9·52 este	11·30 éjjel**
			6·25 regg.	8·30 d. e.
			Boglár	B.-sz.-György
Sz. v.	6·45 este	7·54 este	8·04 este***)	11·30 este.

*) Junius 20-tól szeptember 10-ig.
**) Julius 1-től augusztus 31-ig vasár- és ünnepnapokon.
***) Junius 19-től Szeptember 11-ig.
****) Julius 1-től augusztus 31-ig naponta.

Komárom indul	Székesfehérvár érkezik	Székesfehérvár indul	Komárom érkezik
Sz. v. 3·35 éjjel	6·15 regg.	6·26 regg.	9·05 d. e.
Sz. v. 12·16 d. u.	2·48 d. u.	11·20 d. e.	2·28 d. u.
Sz. v. 5·25 d. u	7·57 este	9·10 este	12·08 éjjel.

Székesfehérvár indul	Jutas érkezik	Jutas indul	Kis-Czell érkezik
Sz. v. 9·27 d. e.	10·39 este	10·46 d. e.	1·14 d. u.
Sz. v. 2·14 d. u.	3·27 d. u.	3·35 d. u.	5·41 d. u
Sz. v. 9·04 este	10·22 éjjel		
V. v. 4.30 éjjel	7·51 reggel		

Kis-Czell indul	Jutas érkezik	Jutas indul	Székesfehérvár érkezik
Sz. v. 2.20 d. e.	4·48 d. u.	4·53 d. u.	6·04 este
Sz. v. 4·48 regg.	7·06 regg.	7·11 regg.	8·22 reggel
		4·52 reggel	6·10 reggel
		6·45 este	9·42 este*)

*) Junius 3-tól szeptember 9-ig ünnep és vasárnap.

Székesfehérvár indul	Adony-Szabolcs indul	Paks érkezik
Sz. v. 9·10 regg.	11·05 d. e.	3·03 d. u.
Sz. v. 4·06 d. u.	6·03 d. u.	9·33 este

Paks indul	Adony-Szabolcs indul	Székesfehérvár érkezik
Sz. v. 2·00 éjjel	6·23 reggel	7·39 reggel
Sz. v. 1·19 d. u.	6·11 d. u.	7·30 este

Alba indul	Bicske érkezik	Bicske indul	Alba érkezik
Sz. v. 9·05 d. e.	11·29 d. u.	5·51 reggel	8·17 reggel
Sz. v. 3·03 d. u.	5·38 d. u.	6·24 este	8·42 este

Alba indul	Sárbogárd érkezik	Sárbogárd indul	Alba érkezik
Sz. v. 9·23 regg.	10·57 d. e.	6·16 reggel	8·04 reggel
Sz. v. 2·58 d. u.	4·30 d. u.	12·21 d. u.	2·00 d. u.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.

00000304